

14 april 2020

ACCOUNTANTSVERSLAG 2020

Technology Base

BDO

Aanbiedingsbrief

Aan de directie en het algemeen bestuur van
Technology Base
T.a.v. de heer J. Schuring
Vliegveldstraat 100 - C50a
7524 PK ENSCHEDE

Hengelo, 14 april 2021

Kenmerk: 1019298/MZ/WP/TG/dk/426

Ter informatie

De digitale versie van dit document is vanaf de inhoudsopgave interactief. Aan de hand van de navigatiebalk onderaan de pagina en/of de menustructuur bovenaan de pagina kan door het document genavigeerd worden.

VORIGE PAGINA

VOLGENDE PAGINA

DASHBOARD

AANBIEDINGSBRIEF

Geachte directie en leden van het algemeen bestuur,

Wij hebben de jaarrekening 2020 van Technology Base gecontroleerd. In dit verslag hebben we de belangrijkste bevindingen en conclusies van de jaarrekeningcontrole opgenomen. Dit verslag vormt de rapportage over de controle zoals bedoeld in artikel 2:393 BW. Daarnaast informeren wij u in dit verslag over de belangrijkste uitkomsten van ons onderzoek naar de interne beheersing van de organisatie. Dit verslag is uitsluitend voor u, de provinciale staten van Overijssel en de gemeenteraad van de gemeente Enschede bestemd en daarom mag deze niet zonder onze schriftelijke toestemming verder worden verspreid of voor andere doeleinden worden gebruikt.

Wij starten dit accountantsverslag na de managementsamenvatting in het eerste hoofdstuk met het bespreken van de financiële positie en onze controlebevindingen in hoofdstuk 2. Daarna treft u in hoofdstuk 3 een overzicht aan van de bevindingen ten aanzien van de interne beheersing van uw instelling. Bijlage A bevat de achtergrond en de uitkomst van onze accountantscontrole op hoofdlijnen.

Het opstellen en controleren van de jaarrekening vraagt elk jaar weer een aanzienlijke inspanning. Bij deze willen wij alle betrokken medewerkers van de gemeenschappelijke regeling bedanken voor de constructieve en plezierige samenwerking tijdens de controle.

Wij hopen u met dit verslag van dienst te zijn. Vanzelfsprekend zijn wij graag bereid om een nadere toelichting op de inhoud te geven.

Hoogachtend,
BDO Audit & Assurance B.V.

Digitaal ondertekend door:
Marcel Zoetman - Kiers
14 april 2021 09:44 GMT +00:00...

M. Zoetman-Kiers RA

Inhoudsopgave

1. MANAGEMENTSAMENVATTING

2. UW JAARREKENING & ONZE BEVINDINGEN

3. UW INTERNE BEHEERSING & ONZE BEVINDINGEN

BIJLAGEN

1. Managementsamenvatting

1.1 Dashboard accountantscontrole

1. Dashboard accountantscontrole

STREKKING CONTROLEVERKLARING	BELANGRIJKSTE AANDACHTSPUNTEN VOOR 2021	RESULTAAT 2020																		
▶ De jaarrekening 2020 is getrouw en rechtmatig. ▶ De baten en lasten als ook de balansmutaties in de jaarrekening 2020 zijn in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving tot stand gekomen. ▶ De onzekerheden als gevolg van het Coronavirus zijn toereikend toegelicht. ▶ Ongecorrigeerde controleverschillen blijven onder de goedkeuringstolerantie. ▶ Jaarverslag is verenigbaar met de jaarrekening. ▶ De grondslagen van de jaarrekening zijn aanvaardbaar en het BBV wordt nageleefd. ▶ De WNT is nageleefd.	▶ Oplossen van de stikstofbeperkingen om initiatieven in het plangebied mogelijk te maken en het verkrijgen laatste tranche verkoop deelgebied De Strip. ▶ Oplossen dispuut met ILT / aanpassing van de berm naast de baan in relatie tot dreigende claim van Lufthansa. ▶ Aanscherping risicomanagement en control op het onderdeel Twente-airport. ▶ Controle op en borging van naleving Europese en interne aanbestedingsregels en dossiervorming.	<table border="1"> <thead> <tr> <th>(alle bedragen in € '000)</th><th>Resultaat 2020</th><th>Gewijzigde begroting</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Totale lasten</td><td>8.937</td><td>10.589</td></tr> <tr> <td>Totale baten</td><td>4.572</td><td>6.415</td></tr> <tr> <td>Mutatie onderhanden werk</td><td>3.568</td><td>4.319</td></tr> <tr> <td>Mutatie verliesvoorziening</td><td>-836</td><td>-</td></tr> <tr> <td>Resultaat</td><td>-1.633</td><td>145</td></tr> </tbody> </table> Het resultaat 2020 wijkt ongeveer € 1,6 miljoen negatief af ten opzichte van de begroting. De belangrijkste oorzaken zijn de fors hogere lasten op Twente-airport en de mutatie op de verliesvoorziening grex. Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar pagina 32 en verder van de jaarrekening.	(alle bedragen in € '000)	Resultaat 2020	Gewijzigde begroting	Totale lasten	8.937	10.589	Totale baten	4.572	6.415	Mutatie onderhanden werk	3.568	4.319	Mutatie verliesvoorziening	-836	-	Resultaat	-1.633	145
(alle bedragen in € '000)	Resultaat 2020	Gewijzigde begroting																		
Totale lasten	8.937	10.589																		
Totale baten	4.572	6.415																		
Mutatie onderhanden werk	3.568	4.319																		
Mutatie verliesvoorziening	-836	-																		
Resultaat	-1.633	145																		
ONTWIKKELING GRONDEXPLOITATIE	OVERIGE AANDACHTSPUNTEN	BEVINDINGEN INTERNE BEHEERSING																		
▶ Voor de grondexploitatie zijn aanvaardbare parameters en uitgangspunten gehanteerd. ▶ Op deelgebieden zijn diverse aanpassingen doorgevoerd in de herziene grondexploitatie. Door het terugboeken van de subsidie van de provincie Overijssel uit de grondexploitatie, in verband met de verlopen deadline heeft een aanvullende dotatie aan de voorziening plaatsgevonden. ▶ Grootste onzekerheid in de grondexploitatie is uitgifte binnen deelgebied Technology Base (wederom jaar uitgesteld). ▶ We kunnen instemmen met de schattingen die door het dagelijks bestuur zijn gemaakt voor de grondexploitatie bij het opstellen van de jaarrekening 2020.	▶ Begrotingsoverschrijdingen op programma "Luchthavenexploitatie" passen binnen het bestaande beleid. ▶ Onrechtmatigheid naleving Europese aanbestedingsregels bedraagt € 79.000 binnen de goedkeuringstolerantie. ▶ De lange termijn impact op de maatschappij en economie rond het Coronavirus is onzeker. Tijdens de controle hebben wij aandacht besteed aan de impact van het Coronavirus op Technology Base. Zie verdere toelichting onder hoofdstuk 2.2.	▶ Oplossen ontbreken functiescheiding bij muteren van crediteuren stamgegevens (waaronder bankrekeningnummer) is in 2021 door een nieuwe medewerker ingevuld. ▶ Rechten BNG pakket opgeschoond, voor Rabobank nog niet actueel. In 2021 contact met Rabobank opgenomen om dit op te lossen. ▶ Afspraken met Prodeta over dienstverlening rondom beheer van de automatiseringsomgeving zijn onderhanden. ▶ Geen zichtbare controle op doorgevoerde memoriaalboekingen.																		

2. Uitkomsten jaarrekeningcontrole

- 2.1 De jaarrekening is getrouw en rechtmatig
- 2.2 Coronavirus en de jaarrekening 2020
- 2.3 Resultaat 2020
- 2.4 Belangrijkste aandachtspunten voor 2021

2.1 De jaarrekening is getrouw en rechtmatig

De jaarrekening 2020 is getrouw

Wij hebben bij de jaarrekening 2020 van Technology Base een goedkeurende controleverklaring afgegeven met betrekking tot de getrouwheid en rechtmatigheid. Een goedkeurende verklaring met betrekking tot getrouwheid betekent dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2020 als van de activa en passiva per 31 december 2020 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV). Wij hebben enkele controleverschillen geconstateerd van beperkte omvang welke door Technology Base zijn gecorrigeerd, daarnaast zijn door Technology Base zelf een aantal correcties doorgevoerd.

POST/OMSCHRIJVING VAN DE TOELICHTING	OMVANG	RESULTAAT IMPACT
Vanuit de controle		
Presentatie vooruitgefactureerde huren	23.000	Nee
Te hoge verplichting inzake afwikkeling personeel luchthaven	140.000	Ja
Na de controle doorgevoerde correcties door Technology Base		
Afboeken onderzoekskosten MRO / Businesshal	284.000	Ja
Afboeken op basis van taxatie High Loader	40.000	Ja

De baten en lasten als ook de balansmutaties in de jaarrekening 2020 zijn in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving tot stand gekomen

Naast de gecorrigeerde controleverschillen in het kader van de getrouwheid van de jaarrekening, is het volgende controleverschil ten aanzien van het aspect rechtmatigheid geconstateerd. Deze bevinding ziet toe op een onrechtmatige aanbesteding. De omvang van dit contract bedraagt € 79.000 in 2020 en past binnen de tolerantie.

Wij concluderen dat de resterende niet-verwerkte controleverschillen zowel individueel als gezamenlijk niet materieel zijn voor de jaarrekening als geheel en hebben derhalve een goedkeurende verklaring verstrekt met betrekking tot de rechtmatigheid. De goedkeuringstolerantie bedraagt € 89.000 voor fouten en € 267.000 voor onzekerheden.

2.2 Coronavirus en de jaarrekening 2020

Coronacrisis heeft beperkte invloed op de activiteiten

Tijdens de controle hebben wij aandacht besteed aan de impact van het Coronavirus op Technology Base. Hierover hebben wij overleg gevoerd met de directeur en de controller. De lange termijn impact op de maatschappij en economie is op dit moment nog onzeker.

De coronacrisis heeft beperkte gevolgen voor de operationele activiteiten van Technology Base. Door de coronacrisis ontstond er een versnelde parkeervraag voor middelgrote vliegtuigen. Om aan deze vraag te voldoen heeft het bestuur op 27 maart 2020 besloten over te gaan tot aanleg van vijf extra vliegtuigopstalplaatsen. Deze zijn in de zomer opgeleverd en bezet door toestellen van Lufthansa. Nadat deze toestellen waren geland is een discussie ontstaan met de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) over het geldende veiligheidscertificaat van Twente Airport. Door het maken van strikte afspraken is overeengekomen dat Twente Airport tot 30 juni 2021 ontheffing heeft voor het vertrekken van deze toestellen. Naar aanleiding van deze discussie en de stikstofproblematiek zijn de plannen voor het verder doorontwikkelen van het onderhoudscluster 'on hold' gezet. Zie ook onderdeel 2.3 inzake de belangrijkste aandachtspunten voor 2021.

Samenvattend concluderen wij dat de coronacrisis beperkte invloed heeft, maar geen gevolgen heeft voor de continuïteitsveronderstelling van Technology Base. In de jaarrekening wordt de continuïteitsveronderstelling nader toegelicht. De impact op de jaarrekening is daarmee adequaat toegelicht in de jaarrekening en zal worden benadrukt in de controleverklaring.

Het aanvragen van NOW-subsidie is voor Technology Base niet van toepassing.

2.3 Resultaat 2020

Resultaat 2020 ten opzichte van de gewijzigde begroting bedraagt € 1,6 miljoen negatief

Belangrijkste afwijkingen in het resultaat 2020

Het resultaat van Technology Base over het jaar 2020 ten opzichte van de gewijzigde begroting bedraagt € 1,6 miljoen negatief. In het onderstaand overzicht is het resultaat in het kort weergegeven:

Programma (x € 1.000)	Werkelijk 2020	Begroot na wijz. 2020	Afwijking 2020
Grondexploitatie	- 3.568	- 4.319	+ 751
Mutatie OHW	+ 3.568	+ 4.319	- 751
Mutatie Voorziening Grex	- 836	0	- 836
<i>Subtotaal Grondexploitatie</i>	- 836	- 0	- 836
Luchthaven	- 1.084	- 61	- 932
Overige activiteiten	+ 288	+ 206	+ 82
Gerealiseerd saldo:	- 1.632	+ 145	- 1.592

De belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de begroting zit in het bijstellen van de voorziening grondexploitatie en het negatieve resultaat op de luchthaven. Binnen de grondexploitatie was rekening gehouden met een totale subsidie van circa € 7 miljoen. De uiterste indieningsdatum voor deze subsidie was 31 december 2020. De verwachting was dat deze termijn verlengd zou worden. Op 26 maart 2021 heeft de Provincie middels een brief laten weten dat de termijn niet wordt verlengd. Hierdoor kunnen € 1,4 miljoen aan subsidiabele kosten in de toekomst niet ten laste van deze subsidie kunnen worden gebracht. Op basis van het besluit van de Provincie is dit bedrag uit de grondexploitatie gehaald. Hierdoor is het uiteindelijke resultaat van de grondexploitatie verslechterd en heeft daarom geleid tot een aanvullende dotatie aan de voorziening grondexploitatie.

Ten aanzien van de luchthaven is in 2020 fors ingezet op de ontwikkeling / verkenning van MRO activiteiten. Achteraf bleek dat een aantal van deze plannen niet door konden gaan, de daarvoor geactiveerde bedragen zijn in 2020 afgeboekt. Deels wordt dit goed gemaakt door de niet geraamde parkeeropbrengsten, echter de geraamde subsidie (cofinanciering) voor de MRO activiteiten die begroot was is ook niet gerealiseerd. Per saldo resteert een fors verlies van ruim € 1,0 miljoen.

2.4 Belangrijkste aandachtspunten voor 2021

Inleiding

Naar aanleiding van onze controle van de jaarrekening 2020 hebben wij een aantal bevindingen en aanbevelingen over het afgelopen boekjaar weergegeven. Daarnaast willen wij, vanuit onze natuurlijke adviesfunctie, de volgende aandachtspunten voor het komende jaar benoemen die een grote impact kunnen hebben op het boekjaar 2021.

1. Oplossen stikstofproblematiek diverse onderdelen binnen Technology Base

Zoals ook te lezen valt in het jaarverslag ligt er voor Technology Base een grote opgave om de stikstofproblematiek op te lossen. Deze problematiek raakt onder andere de uitfasering van uitgifte van gronden in erfpacht op het deelgebied Technology Base. Dit heeft er voor gezorgd dat de bestemmingsplannen 'Voormalige Vliegbasis Twenthe - Midden' en 'Zones' in 2020 zijn vernietigd met als gevolg dat de laatste tranche van de verkoopsom van deelgebied de Strip ad € 1,5 miljoen niet in rekening is gebracht (op basis van de verkoop-overeenkomst). Daarnaast heeft dit impact op de ambitie om op Twente Airport in de toekomst MRO activiteiten te ontwikkelen. Dit brengt grote (financiële) risico's met zich mee als blijkt dat deze problemen niet kunnen worden opgelost.

2. Oplossen dispuut met ILT / aanpassing van de infrastructuur in relatie tot dreigende claim van Lufthansa

In onderdeel 2.2 van deze rapportage is aangegeven dat na het landen van de toestellen van Lufthansa op Twente Airport er een discussie is ontstaan met ILT. Dit is door de directeur van de luchthaven pas in oktober geëscaleerd naar de directeur van Technology Base en vervolgens naar het bestuur. Uiteindelijk zijn met ILT afspraken gemaakt waardoor een rechtszaak kon worden voorkomen en zijn zowel de gemeente Enschede als de provincie Overijssel middels een feitenrelaas geïnformeerd. Als gevolg van deze afspraken dienen de resterende drie toestellen van Lufthansa voor 30 juni 2021 te vertrekken. Het alternatief is dat Technology Base de infrastructuur dusdanig aanpast dat het benodigde veiligheidscertificaat voor dergelijke grote vliegtuigen wordt verkregen, hiermee zijn forse investeringen gemoeid. Als blijkt dat de toestellen van Lufthansa vroegtijdig dienen te vertrekken riskeert Twente Airport een claim die op basis van de huidige drie resterende toestellen kan oplopen tot maximaal € 1,5 miljoen.

3. Versterking risicomanagement en control op het onderdeel Twente Airport

Tot eind 2020 lag de (aansturing van de) administratie van Twente Airport onder de verantwoordelijkheid van de inmiddels vertrokken directeur van Twente Airport. Mede naar aanleiding van de onder twee genoemde situatie is besloten om de administratie, aansturing en control centraal te beleggen binnen Technology Base (dit is in 2021 al geëffectueerd). De impact van corona alsmede het dispuut met ILT hebben geleid tot een heroverweging van de ambities voor onder andere de MRO-activiteiten op Twente Airport. Het bestuur heeft op 19 februari 2021 gekozen voor het scenario om te blijven ontwikkelen op Twente Airport. Aandachtspunt hierbij is het creëren van voldoende tegenkracht en transparantie in de potentiële risico's ten behoeve van de besluitvorming alsmede toetsing (bijvoorbeeld door control) op de uitgangspunten en veronderstellingen die ten grondslag liggen aan de verschillende businesscases.

4. Controle op en borging van naleving Europese en eigen aanbestedingsregels

Tijdens de controle hebben wij geconstateerd dat niet altijd een zichtbare toets wordt uitgevoerd op de wijze waarop aanbesteed moet worden of dat geen duidelijke dossiervorming bestaat rondom het bepalen van de opdrachtwaarde. Zie ook de gerapporteerde fout in onderdeel 3.6 van deze rapportage. Ook in 2021 dienen een aantal contracten opnieuw aanbesteed te worden. Wij vragen uw aandacht voor het naleven van de Europese Regels. Wij wijzen u in dit kader op de 'good practice' van de Sectorcommissie decentrale overheden (SDO) die in samenspraak is opgesteld met de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA).

3. Uw interne beheersing & onze bevindingen

- 3.1 Interne beheersing en rechtmatigheidsverantwoording
- 3.2 Bevindingen interne beheersing
- 3.3 Ontwikkeling grondexploitaties
- 3.4 BBV en WNT
- 3.5 Begrotingsrechtmatigheid
- 3.6 Rechtmatigheid inkoop- en aanbesteding
- 3.7 Significante schattingsposten

3.1 Interne beheersing en rechtmatigheidsverantwoording (1/2)

Invoering rechtmatigheidsverantwoording 2021

Invoering rechtmatigheidsverantwoording met ingang van 2021

Op dit moment is de formele status van de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording nog steeds dat deze wordt ingevoerd met ingang van 2021. Of dit daadwerkelijk de invoeringsdatum wordt hangt sterk af van het wetgevingstraject dat in de loop van 2021 wordt verwacht.

De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording heeft gevolgen voor de (interne) beheersing van de organisatie en ook de rol van de accountant verandert hierdoor. Wij verwachten dat dit een aanzienlijke uitdaging is, maar naar onze mening ook een kans voor uw organisatie en interne beheersing. Met ingang van verslagjaar 2021 wordt Technology Base immers zelf verantwoordelijk voor de rechtmatigheidsverantwoording en moet het dagelijks bestuur een (onderbouwde) mededeling doen omtrent de naleving van de rechtmatigheid. De wetswijziging is niet alleen een technische verandering maar vraagt ook om een cultuurverandering die effect heeft op de bedrijfsvoering van de organisatie.

Tolerantiegrenzen te bepalen (0% - 3%)

Uit de notitie van de commissie BBV hierover blijkt dat:

- ▶ een standaard model van de verklaring wordt uitgewerkt;
- ▶ rechtmatigheid wordt beperkt tot drie rechtmatigheidsaspecten;
- ▶ het algemeen bestuur de tolerantiegrenzen kan bepalen (tot 3%);
- ▶ bevindingen moeten worden opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering.

De commissie BADO komt naar verwachting ook nog met een nadere uitwerking en toelichting.

Invoering naar onze mening een kans

BDO ziet de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording als een kans om de controlerende rol van het algemeen bestuur te versterken en te investeren in een verdere ontwikkeling van de bedrijfsvoering (waaronder de versterking van de positie van control). Het gaat daarbij om fundamentele vragen als:

- Op welke onderwerpen en met welke diepgang wilt u kaders stellen en controleren?
- In hoeverre werkt het dagelijks bestuur rechtmatig en/of bent u in control?
- In hoeverre is uw bedrijfsvoering, interne controle en IT-beheer op orde en wat is ervoor nodig om daar te komen?
- En misschien wel de moeilijkste vraag van allemaal: wat zijn uw ambities en is uw huidige organisatie in staat om aan die doelen en verwachtingen te voldoen?

De wijziging in de verantwoordelijkheden ten aanzien van rechtmatigheid betekent niet dat minder rechtmatigheidscontroles moeten worden uitgevoerd, maar dat het dagelijks bestuur deze zelfstandig/intern moet inrichten, uitvoeren, controleren en rapporteren.

Als accountant zullen wij die werkzaamheden vervolgens toetsen, teneinde te kunnen controleren en verklaren dat de rechtmatigheidsverklaring van het dagelijks bestuur een getrouw beeld geeft.

3.1 Interne beheersing en rechtmatigheidsverantwoording (2/2)

Drie varianten op de interne controle beheersing:

1. Minimale
2. Ambitieuze
3. In control statement

Varianten 1 en 2 meest reëel

Advies: opstellen plan van aanpak

In onze visie bestaan drie varianten waar u als Technology Base naar kunt streven voor de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording:

1. De minimale variant van de rechtmatigheidsverantwoording (wettelijk minimum)

In deze variant zorgt het dagelijks bestuur (in afstemming met accountant) voor een interne beheersing specifiek gericht op de rechtmatigheidsverantwoording. Dat betekent dat de interne controles zodanig systeem- of gegevensgericht gepland worden, dat het dagelijks bestuur tot een gedegen onderbouwd oordeel kan komen over de rechtmatigheid. De aanpak wordt vastgelegd in het interne controleplan en vanwege de relatie met de controle van de getrouwheid afgestemd met de accountant.

2. De ambitie variant

In deze variant gaat Technology Base een stapje verder en gebruikt de rechtmatigheidsverantwoording als impuls om de bedrijfsvoering te verbeteren. Middels een plan van aanpak wordt uitgewerkt wat de ambitie van Technology Base is ten aanzien van de AO/IB (systeemgericht), IT-beheer en de afdeling Control. Daarbij wordt de gehele organisatie betrokken, bijvoorbeeld middels het zogenaamde 'Three Lines of Defence'-model, zodat ook de verantwoordelijke managers in de 1e en 2e lijn mede verantwoordelijk worden voor het rechtmatigheidsbeheer. Om dit ook in de organisatie vorm te geven zal meer tijd vragen.

3. De rechtmatigheidsverantwoording plus (in control statement)

Deze variant gaat nog weer een stap verder. In dit geval verklaart het dagelijks bestuur niet alleen rechtmatig te hebben gewerkt, maar ook dat het systeem van interne beheersing en risicomanagement toereikend is om de risico's te beheersen, ofwel dat de organisatie 'in control' is. Hiervoor moet een specifiek normenkader worden afgesproken, dat verder kan gaan dan alleen interne procedures (compliance) maar ook kan gaan over de beheersingsmaatregelen ten aanzien van operationele en strategische doelen. In dit normenkader zouden bijvoorbeeld ook de prestaties ten aanzien van duurzaamheid / KPI's kunnen worden opgenomen (afhankelijk van de behoefte van het dagelijks bestuur).

Kijkend naar deze drie varianten zal de eerste variant voor 2021 al de nodige inspanning kosten mede vanwege ons aandachtspunt ten aanzien van het versterken van de control en het risicomanagement op het onderdeel Twente Airport. De tweede variant is wat ons betreft op langere termijn te adviseren, omdat dit een goede impuls kan zijn voor de bedrijfsvoering. Rechtmatigheid is immers ook de verantwoordelijkheid van de gehele organisatie en niet alleen het probleem van de afdeling control. De derde variant zal naar onze inschatting een veel langere doorlooptijd vergen. In alle gevallen zal 2021 gebruikt moeten worden om een plan van aanpak te schrijven gericht op de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording, ondanks dat de impact voor Technology Base beperkt is gezien de toetsen criteria. Hiervoor moeten de volgende stappen worden gezet:

1. Informeren en afstemmen van deze ontwikkeling met het dagelijks bestuur en organisatie
2. Opstellen plan van aanpak
3. Uitvoering en implementatie (zichtbare vastlegging)
4. Afgeven rechtmatigheidsverantwoording
5. Evaluatie.

3.2 Bevindingen interne beheersing

Crediteurenstam-
mutaties

Automatiserings-
omgeving

Gebruikers in het
bankpakket

Zichtbare controle
memoriaalboekingen

Inleiding

Naar aanleiding van onze controle van de jaarrekening 2020 hebben wij een aantal bevindingen en aanbevelingen over het afgelopen boekjaar weergegeven.

1. Ontbreken van functiescheiding bij muteren van crediteurenstamgegevens

Wij hebben vastgesteld dat de assistent projectcontroller crediteurenstamgegevens kan wijzigen. Hierop vindt geen controle plaats door een tweede functionaris. De assistent projectcontroller is tevens bevoegd tot het inlezen van betalingen. Integrale controle op de betalingen vindt niet plaats. Door het ontbreken van functiescheiding binnen deze processtappen bestaat het risico op onrechtmatige uitstroom van geldmiddelen.

Wij adviseren u om functiescheiding aan te brengen in het wijzigen en goedkeuren van crediteurenstammutaties. Hierbij is met name het wijzigen van bankrekeningnummers van belang. Dit aandachtspunt is reeds genoemd in het accountantsverslag 2018. Op 1 maart 2021 is een nieuwe medewerker aangetrokken waardoor het mogelijk is deze functiescheiding te implementeren.

2. Advies om afspraken te maken met Prodeta over dienstverlening rondom de automatiseringsomgeving

De ICT leverancier van Technology Base is Prodeta. Tussen Prodeta en Technology Base is geen algemene overeenkomst opgesteld. Hierdoor bestaan onduidelijkheden over afspraken over de dienstverlening rondom de automatiseringsomgeving van Technology Base. Door het ontbreken van deze afspraken ontbreekt inzicht over interne beheersingsmaatregelen rondom de continuïteit van de automatiseringsomgeving van Technology Base. Dit aandachtspunt is reeds genoemd in het accountantsverslag 2019. Op dit moment wordt de dienstverlening met Prodeta heroverwogen. Bij een eventuele verlening worden afspraken op papier vastgelegd.

3. Advies om accounts in het bankpakket op te schonen

Technology Base heeft bankrekeningen bij de Rabobank (gebruikt voor het onderdeel Twente Airport) en de BNG Bank (gebruikt door Technology Base). De rechten bij de BNG Bank zijn inmiddels opgeschoond. Bij de Rabobank heeft een oud-medewerker nog een account. Deze oud-medewerker heeft geen bankpas meer, waardoor wij geen risico zien op onrechtmatige uitstroom van geldmiddelen. Vanuit de Rabobank is bevestigd dat de oud-directeur van de Twente Airport geen rechten meer heeft. Wij adviseren u de gebruikers in het bankpakket van de Rabobank te actualiseren. Tevens adviseren wij om bij de controle op de betaaladvieslijst een zichtbare controle uit te voeren op het zogenaamde Hash-totaal. Ons is aangegeven dat inmiddels actie is ondernomen richting de Rabobank om de bevoegdheden aan te passen.

4. Advies om memoriaalboekingen zichtbaar te controleren

Medewerkers op de afdeling financiële administratie hebben in het systeem de mogelijkheid om memoriaalboekingen door te voeren. Op deze memoriaalboekingen wordt niet in alle gevallen een zichtbare controle door de projectcontroller uitgevoerd. Hierdoor ontstaat het risico op onrechtmatige handelingen in het systeem waarmee functiescheidingen kunnen worden doorbroken. Wij adviseren de bevoegdheden tot het boeken van memorialen te beperken alsmede controle op deze boekingen zichtbaar te laten uitvoeren.

3.3 Ontwikkelingen grondexploitaties (1/3)

Actualisatie en bijstelling grondexploitaties

De veruit grootste balanspost met betrekking tot onderhanden projecten betreft de voorraden (grondexploitaties). Door de invloed van de parameters (zoals kostenstijgingen, fasering, druk op verkoopprijzen, rente-effecten) die bepalend zijn voor de in de toekomst te realiseren opbrengsten hebben wij bij onze controle de grondexploitaties diepgaand gecontroleerd.

De risico's voor de grondexploitatie zijn in essentie terug te brengen tot drie P's:

- **Planning:** Is de tijdsplanning van de deelgebieden afgestemd op de (on)mogelijkheden in de markt? Immers, de marktbehoefte bepaalt welke deelgebieden op welk moment te realiseren zijn.
- **Programming:** In de afgelopen jaren hebben economische ontwikkelingen geleid tot belangrijke wijzigingen in vooral de woningbehoefte. Is er sprake van een kritische analyse van de 'mix' van woningen en bedrijvigheid in de deelgebieden in relatie tot de huidige marktvraag in de gemeente Enschede?
- **Prijs:** Is afgewogen welke prijzen kunnen worden gehandhaafd, rekening houdend met het risico dat gronden later of in het geheel niet worden afgenomen?

Deze drie P's zijn tijdens de jaarrekeningcontrole besproken met uw medewerkers. Tijdens deze gesprekken zijn de uitgangspunten gevalideerd. De verschillende deelgebieden in de grondexploitatie zijn met deze uitgangspunten per 31 december 2020 geactualiseerd. Tevens is beoordeeld of het onderhanden werk in de jaarrekening 2020 op een juiste wijze is gewaardeerd en of mogelijk een (aanvullende) verliesvoorziening moet worden getroffen.

Technology Base heeft voor het verwachte tekort op de grondexploitatie 2021-2029 een verliesvoorziening gevormd van € 17,9 miljoen (2019: € 17,1 miljoen). De verliesvoorziening is conform het BBV als waardecorrectie gepresenteerd op de post "Onderhanden Werk - waaronder bouwgronden in exploitatie".

De parameters en volatiliteitsanalyse die ten grondslag liggen aan de berekeningen zijn opgenomen in de grondexploitatie 2020. In de jaarrekening zijn de belangrijkste parameters uiteengezet. Hiervoor wordt verwezen naar pagina 30 van de jaarrekening.

3.3 Ontwikkelingen grondexploitaties (2/3)

Uitkomsten grondexploitatie 2020

Het verwachte eindresultaat van de grondexploitatie 2021 tot en met 2029 is als volgt:

Uitkomsten grondexploitatie			
<i>(alle bedragen in € '000)</i>			
	GREX 01-01-2021	GREX 01-01-2020	Δ
Historisch:			
Totaal gemaakte en geboekte kosten t/m 31-12:	119.718	112.940	6.778
Totaal gemaakte en geboekte opbrengsten t/m 31-12:	88.346	85.135	3.211
Totaal nominale boekwaarde exclusief voorziening (A):	31.372	27.805	3.567
Prospectief:			
Nog te maken kosten:	36.913	43.099	-6.186
Nog te realiseren opbrengsten:	45.923	50.253	-4.330
Netto kasstroom prospectief:	9.010	7.154	1.856
Uitgaven index:	1.491	3.222	-1.731
Inkomsten index:	3.623	4.336	-713
Geïndexeerde netto kasstroom prospectief:	11.141	8.268	2.873
Rente:	1.176	1.279	-103
Contante waarde van boekwaarde en prospectieve kasstroom (B):	17.912	17.076	836
Netto boekwaarde OHW in jaarrekening (A - B):	13.460	10.729	2.731

In bovenstaand overzicht is zichtbaar dat de nog te maken kosten in lijn liggen met voorgaand jaar. De mutatie is in lijn met de gerealiseerde kosten in 2020. De nog te realiseren opbrengsten laten een verschil zien, wat voornamelijk wordt veroorzaakt door een deel van de uitgifte in het deelgebied Technology Base uit de exploitatie te halen en het aflopen van de subsidie van de provincie Overijssel. Zie voor een verdere toelichting de volgende pagina.

3.3 Ontwikkelingen grondexploitaties (3/3)

Verschillen grex 2021 vs. 2020

De belangrijkste verschillen in de grondexploitatie 2021 ten opzichte van 2020 zijn hieronder toegelicht:

- Evenals vorig jaar zijn in het deelgebied Technology Base geen verkopen gerealiseerd. Derhalve is besloten om de uitgeefbare m2 grond terug te brengen naar circa 90.000 m2, waar voorgaand jaar nog rekening werd gehouden met circa 100.000 m2 uitgeefbare grond, na het uitfasen van de eerste 10.000 m2. Dit zorgt voor een afname van de geschatte inkomsten van circa € 1,3 miljoen. Feitelijk is daarmee sprake van totaal 110.000 m2 uit te geven, waarbij in de grex 2021 gerekend is met 90.000 m2 en dus 20.000 m2 uitgefaseerd.
- Binnen de grondexploitatie tot en met 2019 was rekening gehouden met een totale subsidie van circa € 7 miljoen van de provincie Overijssel. Zoals reeds in 2.3 is aangegeven was de uiterste indieningsdatum voor deze subsidie 31 december 2020. Op basis van een inschatting blijkt dat voor circa € 1,4 miljoen nog geen subsidiabele kosten zijn gemaakt. Op basis van het besluit van de provincie op 26 maart 2021 om de subsidietermijn niet te verlengen is dit bedrag uit de grondexploitatie gehaald. Dit heeft een nadelig effect van circa € 1,4 miljoen.
- Op basis van in 2020 gerealiseerde verkopen en taxaties in het deelgebied 't Vaneker Zuidkamp van zowel woningbouw als bestaand vastgoed zijn de verwachte inkomsten hoger. Dit zorgt voor een stijging van de inkomsten van circa € 1,3 miljoen.
- In 2020 zijn nieuwe afspraken gemaakt voor de verhuur aan Troned / Twente Safety Campus. De impact van deze huurkorting op de grondexploitatie bedraagt circa € 0,4 miljoen.
- Mede als gevolg van het buiten exploitatie plaatsen van de hiervoor genoemde 10.000 m2 uit het deelgebied Technology Base alsmede een nieuwe inschatting van de nog te maken kosten voor kosten bouw- en woonrijpmaken van dit deel en Zuidkamp zijn de kosten in de grondexploitatie verlaagd met een voordelig effect van circa € 0,5 miljoen.
- Als gevolg van het vernietigen van de bestemmingsplannen 'Voormalige Vliegbasis Twenthe - Midden' en 'Zones' als gevolg van de stikstofproblematiek zijn extra kosten noodzakelijk om nieuwe plannen op te stellen. Dit heeft een nadelig effect op de grondexploitatie van circa € 0,2 miljoen.
- De beheerkosten zijn geactualiseerd en per saldo met circa € 0,3 miljoen verlaagd. Dit wordt veroorzaakt door een verhoging van de verwachte OZB-aanslagen (op basis van ontvangen beschikkingen van de gemeente Enschede). Daarnaast is door een extern adviesbureau een onderzoek gedaan naar de kosten voor parkmanagement. De aanleg van riolering is opgenomen in de grondexploitatie. Echter is in de herziene grondexploitatie geen rekening meer gehouden met vervangingskosten, omdat deze voor rekening van de gemeente Enschede komen. Daarnaast is nu uitgegaan van het principe dat kosten voor onderhoud aan buitenruimtes en de kosten voor beveiliging worden doorbelast aan de huurders.

Het BBV wordt
nageleefd

Bevindingen ten aanzien van naleving van de wettelijke verslaggevingsregels (BBV)

Wij hebben vastgesteld dat Technology Base de wettelijke verslaggevingsregels (BBV) heeft nageleefd.

Naleving van de (publicatieverplichtingen) WNT

Onderdeel van de controleverklaring is een oordeel over de naleving van de Wet Normering Topinkomens (WNT). In de WNT zijn onder andere bepalingen opgenomen over wie aangemerkt dient te worden als topfunctionaris, welke componenten onderdeel dienen te zijn van de bezoldiging volgens de WNT en wat de bezoldigingsmaxima van de topfunctionarissen zijn. Voor de verantwoording van de WNT in de jaarrekening geldt een specifiek verantwoordingsmodel.

Wij hebben onze werkzaamheden uitgevoerd in samenwerking met collega's die gespecialiseerd zijn in de controle van WNT-verantwoordingen. Op basis van onze werkzaamheden hebben wij de volgende bevindingen in relatie tot de WNT-verantwoording:

- ▶ Wij kunnen ons verenigen met uw zienswijze voor wat betreft de aanmerking van topfunctionarissen. Voor Technology Base geldt dat alleen de directeur is aangemerkt als topfunctionaris; de leden van AB en DB zijn aangewezen als topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder.
- ▶ De WNT-verantwoording omvat alle componenten die op basis van deze regelgeving tot de bezoldiging gerekend dienen te worden.
- ▶ Voor de leidinggevende en toezichthoudende functionarissen is in 2020 geen sprake geweest van een overschrijding van het bezoldigingsmaximum volgens de toepasselijke bezoldigingsklasse voor Technology Base.
- ▶ De WNT-verantwoording is op juiste en volledige wijze in de jaarrekening opgenomen en gepresenteerd.

WNT-verantwoording
voldoet aan de
vereisten

3.5 Begrotingsrechtmatigheid

Lastenoverschrijdingen in het kader van begrotingsrechtmatigheid

In totaal heeft Technology Base circa € 10,6 miljoen aan lasten begroot na wijziging, tegenover circa € 8,7 miljoen aan werkelijke lasten in 2020. Dit is in totaal een onderschrijding van € 1,8 miljoen (17%). Aan baten had Technology Base een bedrag van € 6,4 miljoen begroot na wijziging, tegenover € 4,5 miljoen aan werkelijke baten in 2020. In totaal gaat het om een lagere realisatie van baten van € 1,8 miljoen (29%).

Het Algemeen Bestuur autoriseert de begroting en stelt de kaders voor het Dagelijks Bestuur vast. Het Dagelijks Bestuur is verantwoordelijk voor de uitvoering van het beleid binnen de gestelde begroting. Begrotingsafwijkingen dienen tijdig gesignaleerd en gerapporteerd te worden aan het Algemeen Bestuur. Bij begrotingsoverschrijdingen die niet gedurende het jaar zijn voorgelegd aan het Algemeen Bestuur is formeel sprake van een onrechtmatigheid. Echter hoeven deze overschrijdingen niet altijd te worden meegewogen in het accountantsoordeel, bijvoorbeeld indien de overschrijding geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten of overschrijdingen bij opneinde regelingen.

Controle begrotingsrechtmatigheid

Naast de controle op de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties in de jaarrekening 2020, hebben wij de begrotingsrechtmatigheid gecontroleerd. De toe te passen normen voor dit begrotingscriterium zijn gebaseerd op artikelen 189, 190 en 191 van de Gemeentewet en moeten door het Algemeen Bestuur nader worden ingevuld en geconcretiseerd. Dit gebeurt door middel van de begroting en via de verordening op het financieel beheer ex artikel 212 van de Gemeentewet. Het begrotingscriterium is verder verfijnd en uitgewerkt in de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV. Belangrijk hierbij is dat het overschrijden van de begroting altijd onrechtmatig is, maar niet in alle gevallen hoeft te worden meegewogen in het accountantsoordeel. In het kader van de begrotingsrechtmatigheid moet gekeken worden naar de lastenoverschrijdingen per programma. Zie hierna voor een overzicht van de lastenoverschrijdingen per programma en de overschrijdingen van investeringskredieten.

Zoals blijkt uit de figuur is op één programma een begrotingsoverschrijding op de lasten te constateren. Deze zijn in te delen in de onderstaande categorieën zoals opgenomen in de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV.

LASTENOVERSCHRIJDING PROGRAMMA	BEGROTINGSAFWIJKING	ONRECHTMATIG	
		TELT NIET MEE IN OORDEEL	TELT WEL MEE IN OORDEEL
Luchthavenexploitatie (totaal € 969.000)	Past binnen het bestaande beleid.	✓	

In de jaarrekening op bladzijde 36 is deze toelichting ook in de jaarstukken opgenomen.

Overschrijding
begrotings-
rechtmatigheid

3.6 Rechtmatigheid inkoop- en aanbesteding

Niet alle
aanbestedingen zijn
rechtmatig

Naleving Europese aanbestedingsregels

In het kader van de rechtmatigheidscontrole hebben wij de juiste toepassing van de Europese aanbestedingsrichtlijnen gecontroleerd aan de hand van een zogenaamde inkoopanalyse (met behulp van de in januari 2019 gepubliceerde SDO notitie “Uitvoering van de controle op aanbestedingsrechtmatigheid bij de jaarrekeningcontrole van decentrale overheden”).

Het overleg in het SDO heeft onder meer geleid tot het maken van een ‘goodpractice’ voor de uitvoering van de controle op aanbestedingsrechtmatigheid bij de jaarrekeningcontrole van gemeenten, provincies en gemeenschappelijke regelingen. Deze goodpractice-eis is in samenwerking met alle accountantskantoren tot stand gekomen (met behulp van aanbestedingsjuristen) en omvat naast controle technische informatie ook de belangrijkste aandachtsgebieden als gevolg van de complexe aanbestedingswetgeving. De notitie heeft geleid tot een aanscherping en verdere verduidelijking van de controle van Europese aanbesteding.

Uit de controle bij Technology Base op basis van deze normen blijkt dat één contract niet (langer) aangemerkt mag worden als rechtmatig aanbesteed. Dit betreft een contract voor de inhuur van een medewerker dat in 2019 is omgezet naar onbepaalde tijd. De totale besteding (spend) van deze opdracht bedraagt € 79.000 en is als onrechtmatigheid meegenomen in de foutenevaluatie (passend binnen de goedkeuringstolerantie). Ons is aangegeven dat in 2021 een nieuwe aanbesteding wordt gevoerd (waarbij mogelijk gebruik wordt gemaakt van het Dynamisch Aankoop Systeem (DAS) van de provincie Overijssel) waardoor deze fout na 2020 niet meer terug zal komen.

3.7 Significante schattingsposten

Verwerking schattingen in de jaarrekening

- conservatief
- neutraal
- optimistisch

Verwerking van schattingen in de jaarrekening

Inherent aan het opmaken van een jaarrekening is dat het bestuur schattingen moet maken. Bepaalde schattingen zijn van bijzonder belang door hun invloed op de jaarrekening en de waarschijnlijkheid dat toekomstige gebeurtenissen significant afwijken van de verwachtingen van het bestuur. Met ingang van boekjaar 2020 zijn de controlestandaarden voor de controle van schattingen (COS 540) herzien en aangescherpt. Wij zullen onder andere vooraf scherper definiëren in welk onderdeel van de schatting wij risico's voor fouten identificeren en achteraf uitgebreider evalueren of onze conclusies op deelgebieden ook tot een goede overall-conclusie hebben geleid.

In het navolgende overzicht hebben wij van de jaarrekeningposten waaraan een belangrijke schatting ten grondslag ligt grafisch weergegeven op welke wijze wij de door het bestuur gebruikte mate van prudentie inschalen. De schattingen ten aanzien van de grondexploitatie maken daarnaast een belangrijk onderdeel uit van onze controle. In paragraaf 3.3 hebben we daarom een uitgebreide toelichting opgenomen. Hieronder gaan we enkel in op het schattingselement van deze post.

POST IN DE JAARREKENING	BEDRAG (x € 1.000)	BEOORDELING 2020	BEOORDELING 2019	TOELICHTING SCHATTING
Voorziening dubieuze debiteuren	8			De debiteuren zijn in 2020 door Technology Base kritisch beoordeeld. Voor de dubieuze debiteuren is een voorziening opgenomen. Wij achten de uitgangspunten neutraal met uitzondering van 1 vordering op de Veiligheidsregio Twente uit 2019. Hierover is nog discussie inzake afrekening Gas / Water / Electra (hoogte van de vordering € 47.000). Technology Base is van mening dat deze vordering betaald zal worden in 2021. Wij hebben deze inschatting aangemerkt als optimistisch.
Waardering materiële vaste activa	7.425			De afschrijving van de materiële vaste activa is gebaseerd op de door het DB vastgestelde notitie "Beleidsregels Vaste Activa TB". Deze schatten wij in als neutraal.
Waardering grondexploitaties	13.459			De inschatting die ten grondslag ligt aan de grondexploitatie hebben wij ingeschat als optimistisch. Dit ziet met name toe op de looptijd en het gehanteerde uitgiftetempo van deelgebied Technology Base. Evenals in voorgaande jaren is in 2020 geen sprake geweest van interesse of verkopen binnen deelgebied Technology Base. In de periode 2020 tot en met 2029 wordt rekening gehouden met circa 90.000 m2 uitgifte. Dit is lager dan de circa 100.000 m2 waar voorgaand jaar rekening mee werd gehouden. De reden hiervan is het achterblijven van verkopen (mede als gevolg van de uitbraak van het Coronavirus en de stikstofproblematiek). De inschatting van het uitgiftetempo van de woningen en kavels (van met name deelgebied 't Vaneker) schatten wij in als neutraal.

Bijlagen

A Onze controle

Doel en object van de controle

Het doel van de controle is het geven van een onafhankelijk oordeel of de financiële overzichten van Technology Base, in alle van materieel belang zijnde opzichten, zijn opgesteld in overeenstemming met het BBV. Voor een uitgebreide beschrijving van onze aanpak verwijzen wij naar onze opdrachtbevestiging d.d. 25 september 2020 met kenmerk '1019298/MZ/WP/dk/1589'.

Materialiteit

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel. Bij onze controlewerkzaamheden hebben wij als uitgangspunt de door de raad vastgestelde toleranties gehanteerd. De raad heeft ons daarbij opgedragen om bij onze oordeelsvorming en rapportering uit te gaan van de hierna vermelde goedkeurings- en rapporteringstolerantie. Op basis van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) en onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 89.000. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Onze controle richt zich tevens op de getrouwheid en rechtmatigheid van de informatie in de WNT-verantwoording van de jaarrekening. Voor de WNT gelden specifiek voorgeschreven rapporteringstoleranties die veelal lager zijn dan uw rapporteringstolerantie. Wij passen deze voorgeschreven WNT-toleranties eveneens op correcte wijze toe.

Onafhankelijkheid

Nederlands recht en overige beroepsregels, zoals de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO), vereisen dat wij onafhankelijk zijn ten opzichte van onze controle cliënten. Wij zijn van mening dat door ons is voldaan aan deze eisen. Wij bevestigen dat we geen giften hebben gegeven aan dan wel aangenomen van de organisatie of haar personeel. Wij hebben de overige dienstverlening naast de controle van de jaarrekening beoordeeld aan de hand van onze beroepsregels en hebben geconcludeerd dat het type dienstverlening en de vergoeding onze onafhankelijkheid niet beïnvloeden.

Opdracht en controleaanpak

Wij hebben de jaarrekening gecontroleerd conform de Nederlandse controlestandaarden en de met u gemaakte afspraken in de opdrachtbevestiging van 25 september 2020. Tevens beoordeelden wij de verenigbaarheid van de andere informatie, inclusief de overige gegevens en het jaarverslag met de jaarrekening en of deze geen materiële afwijkingen bevatten op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins. Voor een accountantscontrole gelden inherente beperkingen, die zijn uiteengezet in de opdrachtbevestiging.

Onze controleaanpak is gebaseerd op een risicogerichte benadering, waarbij zo mogelijk gesteund wordt op de opzet, het bestaan en de werking van de aanwezige administratieve organisatie en de daarin opgenomen beheersingssystemen. Deze aanpak gaat uit van een risicoanalyse op transactiestromen, zoals verkoopactiviteiten en personeelszaken. Daarnaast worden bedrijfsrisico's beoordeeld die voortvloeien uit de strategie en operaties van Technology Base. In de risicoanalyse hebben wij beoordeeld in hoeverre de onderkende risico's van invloed kunnen zijn op de jaarrekening.

De risico's met een hoge waarschijnlijkheid van het zich voordoen en mogelijk materiële impact hebben in onze controle meer aandacht gehad. Deze risico's betreffen:

- ▶ Het niet naleven van de Europese aanbestedingsregels
- ▶ Onjuiste waardering bouwgronden in exploitatie (materiële post met verschillende schattingselementen)
- ▶ Onrechtmatige uitstroom van middelen (door bevindingen ten aanzien van het betalingsverkeer en wijziging crediteurenstamgegevens)
- ▶ Het risico van management override (bewuste beïnvloeding door bestuur of management van de jaarcijfers).

Strekking van de controle-verklaring

Aangezien de jaarrekening 2020 van Technology Base aan de daaraan te stellen eisen voldoet, hebben wij een goedkeurende controle-verklaring, gedateerd op 14 april 2021, afgegeven bij deze jaarrekening. Alle bevindingen voortvloeiend uit onze controle van de jaarrekening 2020 zijn afdoende behandeld en onze controle is afgerond.

Continuïteit

De waarderingen in de jaarrekening van Technology Base zijn gebaseerd op de veronderstelling dat Technology Base als geheel in continuïteit zal worden voortgezet. De inschatting of een duurzame voorzetting mogelijk is, inclusief de eventueel in de jaarrekening op te nemen toelichting, is de wettelijke verantwoordelijkheid van Dagelijks Bestuur. Als accountant beoordelen wij de aanvaardbaarheid van de door het Dagelijks Bestuur ingeschatte mogelijkheden tot een duurzame voortzetting. De impact van het coronavirus heeft geen impact op de continuïteit van de Technology Base. Wij vinden deze inschatting aanvaardbaar.

Het jaarverslag is verenigbaar met de jaarrekening en bevat geen materiële afwijkingen

De grondslagen van de jaarrekening 2020 zijn aanvaardbaar

Jaarstukken

De jaarstukken 2020 van Technology Base bestaan uit:

- ▶ Het jaarverslag 2020 (programmaverantwoording en verplichte paragrafen).
- ▶ De jaarrekening 2020 (balans met toelichting, overzicht van baten en lasten in de jaarrekening met toelichting inclusief taakvelden).

In het onderdeel ‘programmaverantwoording’ van het jaarverslag dient informatie opgenomen te worden over: wat hebben we gedaan, wat hebben we bereikt en wat heeft het gekost? De programmaverantwoording vormt samen met de verplicht voorgeschreven paragrafen (zoals weerstandsvermogen, bedrijfsvoering, etc.) het jaarverslag. Beide onderdelen vallen niet (expliciet) onder de controle van de jaarrekening. Het primaire object van de accountantscontrole (op grond van artikel 213 van de Gemeentewet) is de jaarrekening (de balans met toelichting en het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening met toelichting). De inhoud van het jaarverslag (programmaverantwoording en paragrafen) hebben wij getoetst. Bij onze controle hebben wij geen materiële afwijkingen tussen het jaarverslag en de jaarrekening geconstateerd. Het jaarverslag en de jaarrekening zijn met elkaar verenigbaar.

De belangrijkste verslaggevingsgrondslagen van uw gemeenschappelijke regeling zijn uiteengezet in de grondslagen van de jaarrekening 2020. In 2020 zijn er geen wijzigingen geweest in toegepaste verslaggevingsgrondslagen die een aanzienlijke invloed hebben op de baten en lasten of de financiële positie van uw gemeenschappelijke regeling. Significante verslaggevingsgrondslagen en toepassing hiervan zijn belangrijk voor de presentatie van de financiële positie van uw gemeenschappelijke regeling en de baten en lasten in de jaarrekening. Daarnaast vereisen zij van het dagelijks bestuur en het management dat zij een oordeel vormen ten aanzien van soms moeilijke, subjectieve en complexe posities, vaak vanwege de noodzaak om inschattingen te moeten maken over het effect van zaken die inherent onzeker zijn. Wij hebben het door het college en het management toegepaste proces met betrekking tot significante verslaggevingsaspecten geëvalueerd en hebben gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd.

Geen aanwijzingen
voor materiële fraude
of non-compliance

Fraude en non-compliance

Onze controle is niet specifiek gericht op het ontdekken van fraude. Bij de planning voor de jaarrekeningcontrole houden wij rekening met het risico dat de jaarrekening als gevolg van fraude en onregelmatigheden onjuistheden van materieel belang zou kunnen bevatten. Daarnaast hebben wij beoordeeld in hoeverre sprake kan zijn van een risico omtrent corruptie.

Eén van de door ons uitgevoerde maatregelen is het bespreken van de mogelijke frauderisico's en mogelijke fraudesituaties op verschillende niveaus binnen de organisatie. Hiertoe hebben wij de mogelijke frauderisico's en -situaties besproken met de directie. Deze besprekingen en onze controlewerkzaamheden hebben geen indicaties voor materiële fraude opgeleverd.

Bij de beoordeling van het risico omtrent corruptie hebben wij gekeken naar klant specifieke omstandigheden zoals de geografische plaats van de activiteiten, de sectoren waar corruptie meer dan gemiddeld voorkomt en hebben we beoordeeld in hoeverre buitenlandse wetgeving als de UK Bribery Act en de US Foreign Corrupt Practices Act van invloed kunnen zijn.

Wij hebben aandacht besteed aan de compliance met de voor u van toepassing zijnde wet- en regelgeving en overige bepalingen voor zover wij die van belang achten in het kader van onze controle van de jaarrekening. Bij die werkzaamheden hebben wij geen materiële non-compliance geconstateerd.

Geautomatiseerde gegevensverwerking

De accountant dient op basis van artikel 2:393, lid 4 BW, aandacht te besteden aan de bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Onze jaarrekeningcontrole is gericht op het geven van een oordeel omtrent de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken omtrent de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan.

In de door ons gekozen controleaanpak is de geautomatiseerde gegevensverwerking niet in onze controle betrokken. Daarom kunnen wij geen mededelingen doen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit ervan. Wij verwijzen naar onderdeel 3.2 van deze rapportage inzake de afspraken met Prodeta.

bdo.nl